

17

2021

TURKMENISTAN: NEWS WEEKLY • TURKMENISTAN: СОБЫТИЯ НЕДЕЛИ

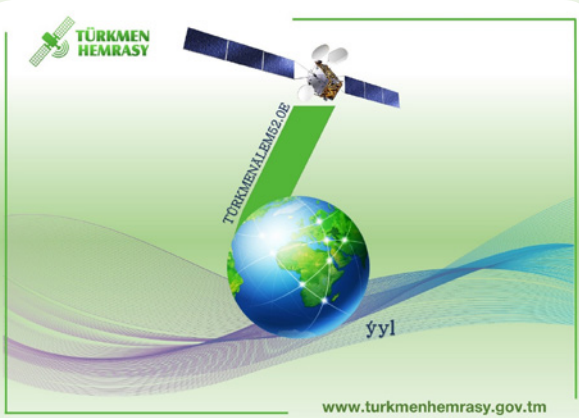

TÜRKMENISTAN: HEPDÄNIŇ WAKALARY

STATE NEWS AGENCY OF TURKMENISTAN

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИНФОРМАЦИОННОЕ АГЕНТСТВО ТУРКМЕНИСТАНА

TürkmenÄlem52.0E

ÝER ORBITASYNDA ALTY ÝYL

“TürkmenÄlem52.0E”, “Thales Alenia Space” fransuz kompaniýasy tarapyndan “Spacebus” hemra platformasy esasynda gurlan ilkinji türkmen aragatnaşyk hemrasydyr. Ol 2015-nji ýylyň 28-nji aprelinde ABŞ-nyň Kanaweral burnundaky kosmodromdan uçuryldy. Hemra geostasionar orbitada ýerleşýär we signaly bilen Ýewropanyň, Merkezi Aziýanyň, Ýakyn Gündogaryň köp bölegini öz içine alýar.

Türkmenistanyň Prezidenti Gurbanguly Berdimuhamedowyň pikirine görä, öz emeli hemramyzyň bolmagy, ýurtda aragatnaşyk we internet ulgamlarynyň, telewideniýäniň ösüşini çaltlaşdyrmaga, daşky gurşaw maksatnamalarynyň durmuşa geçirilmegine goşant goşmaga, täze ýataklary gözlemek usullaryny kämilleşdirmäge, şeýle hem birnäçe beýleki döwlet maksatnamalaryny üstünlikli durmuşa geçirmäge oňyn täsirini ýetirer.

Ynha, uçurylandan eýýäm 6 ýyl bäri “TürkmenÄlem52.0E” aragatnaşyk hemrasy arkaly “Türkmen Hemrasy” ÝGPJ ýokary hilli aragatnaşyk hyzmatlaryny bermek meselesini üstünlikli çözüýär.

“Türkmen Hemrasy” ÝGPJ aragatnaşyk, teleradiokompaniýalaryň operatorlaryna we hemra aragatnaşyk bazarynyň beýleki gatnaşyjylaryna hemranyň operatory hökmünde kosmos ulgamynyň giňişligine girmegi teklipe edýär.

“TürkmenÄlem52.0E” hemrasynyň çeşmeleri aragatnaşyk hyzmatlaryny we sanly tele we radio ýaýlymlaryny gurnamak, VSAT torlaryny döretmek, giň zolakly internetda girmek, emeli hemra giňişliginde pudaklaýyn we korporatiw aragatnaşyk torlaryny gurnamak üçin giň mümkinçilikleri döredýär.

2018-nji ýylda “Türkmen Hemrasy” ÝGPJ öz FSS Teleportyny gurdy we “Newtec Dialog” platformasy esasynda, birnäçe VSAT torlaryny ýerleşdirildi. Bu bolsa “TürkmenÄlem52.0E” hemrasynyň kuwwatyny netijeli peýdalanmaga we ulanyjylaryň sanyny artdyrmaga, şeýle hem berilýän hyzmatlaryň hilini we maglumat geçiriş mukdaryny ýokarlandyrmaga mümkinçilik dörettdi.

Ondan başga-da “Türkmen Hemrasy” ÝGPJ ýaýlym pudagynda işjeň işleýär we ilatyň ýokary hilli teleýaýlym göwrümüne bolan islegini kanagatlandyryp biljek birnäçe teleýaýlym bukjalaryny tomaşaçylara hödürleýär.

Eýýäm üç ýyldan gowrak wagt bäri “Wide Network Solutions” media üpjünçisi, “TürkmenÄlem52.0E” aragatnaşyk hemrasy arkaly FTA (aýyk ýaýlym) platformasynda pars, puştun we dari dillerinde 90-dan gowrak tele we radio ýaýlymlary berýär.

2020-nji ýylda “Big Bang Web Ltd” we “Aref Marouf Ltd.” kompaniýalary rus, türk, iňlis we özbek dillerinde 100-den gowrak tematiki HD we Full HD teleýaýlymlary bolan DTH (göni öýe) telewizion platformasyny açdy.

Hemrada eýýäm bar bolan 11 sany milli türkmen tele we radio ýaýlymlary bilen bir hatarda häzirki wagtda “TürkmenÄlem52.0E”-de tele we radio ýaýlymlaryň umumy sany 200-den geçýär.

2017-nji ýylda, Aşgabatda geçirilen Ýapyk binalarda we söweş sungaty boýunça V Aziýa oýunlarynda, Halkara ýaýlyma beriş we metbugat merkeziniň Milli hemra aragatnaşyk merkezinde, “TürkmenÄlem52.0E” hemrasynyň kömegi bilen ýokary tizlikli internetiň üpjün edilendigini, ses we wideo maglumatlarynyň wagtynda dünýäniň ähli ýurtlaryna geçirilendigini ýatladýarys.

Mundan başga-da, häzirki wagtda “Türkmen Hemrasy” ÝGPJ-niň dünýäniň onlarça öňdebaryjy emeli hemra aragatnaşyk kompaniýalary bilen baglaşylan şertnamalary esasynda hyzmatdaşlyk edýändigini bellemelidiris.

“TürkmenÄlem52.0E” hemrasy ýokary hilli aragatnaşyk hyzmatlarynyň berilmegi netijesinde, hemra aragatnaşyk bazarynda özüni Günbatar we Gündogar ýurtlarynyň arasynda öz wagtynda maglumat alyşmagyň möhüm bölegi hökmünde tanatdy.

TÜRKMENISTAN: HEPDÄNIŇ WAKALARY

HEPDELIK HABARLAR TOPLUMY

№ **17** (1348)

**19-25-nji aprel
2021-nji ýyl**

(1994-NJI ÝYLYŇ
FEWRAL AÝYNDAN
BÄRI TÜRKMEN, İNLIS
WE RUS DILLERINDE
ÇAP EDILÝÄR)

**ESASLANDYRYJYSY –
TÜRKMENISTANYŇ
DÖWLET HABARLAR
AGENTLIGI**

Redaksiýanyň salgysy:
**744000. Aşgabat ş.
Bitarap Türkmenistan
şäýoly, 24-a**

Redaksiýanyň telefonlary:
**(993-12) 92-12-12,
92-16-17,
92-43-05.**

Faks: (993-12) 92-52-30

*WELAYATLARDAKY
HABARÇYLARYMYZ:*

**Türkmenbaşy ş. 2-25-44
Balkanabat ş. 4-86-13
Türkmenabat ş. 6-79-50
Mary ş. 4-59-13
Daşoguz ş. 5-96-41**

ŞU SANYNDA:

RESMI BÖLÜM

Halkara ahalteke atçylyk we “Türkmen alabaý itleri”

assosiasiyalarynyň merkezi açyldy..... 2

HALKARA HYZMATDAŞLYGY

Türkmenistan BMG-niň dürli guramalarynyň düzümine

nobatdaky gezek saýlanyldy..... 3

TÜRKMEN BEDEWINIŇ WE ALABAÝYNYŇ

ŞANYNA

Ahalteke bedewleri gözelligiň we sazlaşygyň nusgasydyr 4

Ganatly bedewleriň halkara bäsleşiginiň

hem-de döredijilik bäsleşiginiň jemleri jemlenildi..... 4

Halkara ahalteke atçylyk toplumynda baýramçylyk dabaralary 5

Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiyasynyň

täze düzümläýin desgalarynyň açylyşy 6

“Ýylyň türkmen edermen alabaýy” halkara bäsleşiginiň we ugurdaş

döredijilik bäsleşiginiň netijeleri dabaraly ýagdaýda jemlenildi 7

SAGLYGY GORAÝYŞ

Ygtybarly immunizasiýa ulgamy adamlaryň saglygynyň kepillidir 7

BIRŽA TÄZELIKLERI

RESMI BÖLÜM

Halkara ahalteke atçylyk we “Türkmen alabaý itleri” assosiasiyalarynyň merkezi açyldy

21-nji aprelde paýtagtymyzda Halkara ahalteke atçylyk assosiasiyasynyň we “Türkmen alabaý itleri” assosiasiyasynyň merkeziniň açylyş dabarasyny boldy. Şeýle hem şol gün bu ýerde Türkmen alabaýynyň baýramyna bagyşlanan Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiyasynyň nobatdaky mejlisi geçirildi. Bu baýramçylyk döwlet Baştutanymyzyň degişli Permanyna laýyklykda, her ýyl aprel aýynyň soňky ýekşenbesinde Türkmen bedewiniň milli baýramy bilen bilelikde belleniler.

Täze Merkeziň açylyş dabarasyna Türkmenistanyň Milli Geňeşiniň Mejlisiniň Başlygy, Milli Geňeşiniň Halk Maslahatynyň Başlygynyň orunbasary, Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasarlary, harby we hukuk gorajy edaralaryň, ministrlikleriň we pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň, jemgyýetçilik guramalarynyň, köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň ýolbaşçylary, Aşgabat şäheriniň häkimi gatnaşdylar.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, Halkara ahalteke atçylyk assosiasiyasynyň we “Türkmen alabaý itleri” assosiasiyasynyň ýolbaşçysy Serdar Berdimuhamedow dabaraly ýagdaýda täze binanyň toý bagyny kesdi. Halkara ahalteke atçylyk assosiasiyasynyň we “Türkmen alabaý itleri” assosiasiyasynyň merkeziniň binalar toplumy açyldy.

Binanyň birinji gatynda muzeý ýerleşdirilip, onda ahalteke bedewleriniň we ýurdumyzyň çäkleriniň daşynda hem meşhurlyk gazanan türkmen alabaýlarynyň özboluşly heýkelleri we olaryň aýratynlyklaryna bagyşlanan nakgash eserleri, ahalteke bedewleriniň we alabaýlaryň şekilleri çitilen halylar görkezilýär.

Hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedowyň “Türkmen alabaýy” goşgusynyň hala çitilen nysgasy muzeýiň görnükli ýerinde goýlupdyr.

Şeýle hem bu ýerde halkymyzyň öz bedewlerine bolan aýratyn garaýşynyň subutnamalary bolan atlaryň bezeg şaý-sepleriniň ajaýyp nusgalary bar. Gadymy döwürlerde kemala gelen at bezemek däpleri şu güne çenli türkmeniň milli medeniýetinde saklanyp, häzirki zaman zergärçilik ussalarynyň işlerinde öz beýanyny tapýar. Bedewleriň altyndan, kümüşden taýýarlanan bezeg şaýlary taryhyň dürli döwürlerinde, çylşyrymly ýagdaýlarda gorag esbaplary hökmünde hyzmat edipdir.

Bedewleriň çapuw mahalynda ulanylýan eýerleri bilen bir hatarda, bedewler toý-baýramlara çykarylanda atlyan eýerleriniň görnüşleri görkezilýär. Munuň özi ussat seýisleriň at esbaplaryny ulanmaga örän jogapkärçilikli çemeleşilýändigini we ähmiýetine görä ulanylýandygyny aňladýar.

Dabara gatnaşyjylar merkeziň kitaphanasy bilen tanyşdylar. Bu ýerde şöhratly pederlerimiziň dünýä beren milli gymmatlyklary bolan ahalteke bedewlerine we türkmen alabaýlaryna bagyşlanan eserleriň giň toplumy bar. Hususan-da, kitaphanada hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedowyň behişdi bedewlerimize we edermen alabaýlarymyza bagyşlanan kitaplary aýratyn orun eýeleýär. Ýeri gelende aýtsak, bu eserler dünýäniň dürli dillerinde terjime edilip, halkara ähmiýetli kitaplara öwürüldiler. Bu ýerde goýlan kitaplaryň hatarynda “Ahalteke bedewi – biziň buýsanjymyz we şöhratymyz”, “Gadamy batly bedew”, “Atda wepa-da bar, sapa-da”, “Türkmen alabaýy” atly eserler bar. Milli Liderimiziň bu ajaýyp işleri döwürleriň we nesilleriň

üzünüksiz arabaglanyşygyny alamatlandyryp, türkmen halkynyň taryhy-medeni mirasy we gadymy däpleri hem-de döredijilik zehini barada söhbet açýar.

Kitaphananyň baý kitap gaznasy bar. Ol doly derejede kompýuterleşdirildi. Munuň özi okyjylara elektron kitaphana serişdelerine, ylmy we usulyýet edebiýatlyryna bolan elýeterliligi üpjün edýär.

Kitaphananyň üç dilde hereket edýän elektron saýty ahalteke bedewleri we türkmen alabaýlary baradaky gündelik maglumatlar halk hojalygynyň eserleri bilen täzelenip durulýar. Döwlet Baştutanymyzyň eserlerinden dürli rowaýatlar yzygiderli ýerleşdirilýär.

Binanyň ikinji gatynda Merkeziň iş otaglary ýerleşdirilipdir, onda maslahatlar zaly we ýöriteleşdirilen otaglary häzirki zaman talaplary nazara alnyp, maksadalaýyk enjamlaşdyrylyp, bu ýerde mejlisleri, beýleki çäreleri hem-de halkara häsiýetli forumlary geçirmek, şol sanda onlaýn-tertibindäki halkara duşuşyklaryny geçirmek üçin ýokary derejeli mümkinçilikler bar.

Merkeziň maslahatlar zalynda “Türkmen alabaý itleri” assosiasiyasynyň mejlisi geçirildi. Oňa birnäçe ministrlikleriň we pudaklaýyn dolandyryş edaralaryň, jemgyýetçilik guramalaryň, ýurdumyzyň köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň, assosiasiyanyň ýolbaşçylary hem-de wekilleri, şeýle hem assosiasiyanyň Ahal, Balkan, Daşoguz, Lebap, Mary welaýatlaryndaky we daşary ýurtlardaky agzalary sanly wideoaragatnaşyk arkaly gatnaşdylar.

Mejlisde Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, Halkara ahalteke atçylyk assosiasiyasynyň Prezidenti, Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiyasynyň başlygy S. Berdimuhamedow geljekde bu itleri köpeltmek, olaryň tohum arassalygyny gorap saklamak, dünýä yüzünde giňden wasp etmek boýunça biziň önümizde birnäçe jogapkärli wezipeleriň durýandygyny aýtdy. Ýurdumyzyň welaýatlarynda we Aşgabat şäherinde gurlan merkezlerde türkmen alabaýlaryny ösdürip ýetişdirmek hem-de köpeltmek; türkmen alabaýlarynyň tohumçylyk-seçgi işlerini alyp barmak we kämilleşdirmek hem-de ylmy taýdan düýpli öwrenmek; ýurdumyzda we daşary ýurtlarda türkmen alabaýlarynyň sergilerini we bäsleşiklerini ýokary derejede geçirmek boýunça zerur işler alnyp barylýar diýip, belledi.

Şunuň bilen baglylykda, daşary ýurt döwletlerinde türkmen alabaýlaryny ösdürip ýetişdirýän we saklaýan taraplar bilen özara bähbitli hyzmatdaşlyklary ýola goýmak Assosiasiyanyň esasy wezipeleri bolup durýar.

Mejlisiň gün tertibinde kesgitlenen beýleki meselelere geçmek bilen, Serdar Berdimuhamedow guramanyň Tertipnamasynda “Assosiasiyasynyň başlygy” we “Assosiasiyanyň başlygynyň orunbasary” diýen sözleri “Assosiasiyanyň Prezidenti” we “Assosiasiyanyň wise-prezidenti” diýen sözler bilen çalyşmak boýunça Tertipnama üýtgetmeleri girizmek, şeýle hem Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiyasynyň guraýan halkara bäsleşiginiň ýeňijisine gowşuryljak “Ýylyň türkmen edermen alabaýy” atly medaly döretmek boýunça teklipleri öňe sürdi.

Foruma gatnaşyjylaryň ses bermekleriniň netijesinde bu teklipler biragyzdan goldanyldy.

Soňra Türkmenistanyň Prezidentiniň Permanlaryna laýyklykda, Türkmen bedewiniň milli baýramy we Türkmen alabaýynyň baýramy mynasybetli has tapawutlanan atşynaslara we itşynaslara “Türkmenistanyň halk atşynasy”, “Türkmenistanyň ussat halypa seýsi”, “Türkmenistanyň at gazanan atşynasy” hem-de “Türkmenistanyň at gazanan itşynasy” diýen hormatly atlary dakmak dabarasyny boldy.

Soňra Medeniýet ministrliginiň esasy hünärmeni, Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň agzasy Agamyrat Baltaýew söz berildi. Ol özüniň çykyşynda milli Liderimiziň “Türkmen alabaýy” atly kitaby taryhy mirasymyz bolan türkmen alabaýyny öwrenmekde, döwrebap esasyda dikeltmekde hem-de wagyz etmekde çelgi bolup hyzmat edýär. Gazuw-agtaryş işleri wagtynda tapylan köpsanly arheologiýa tapyndylary, şonuň ýaly-da gadymy golýazmalar bu tohumyň gadymylygyna hem-de gelip çykyşyna şaýatlyk edýär diýip belledi.

Bu ajaýyp eserde bellenilişi ýaly, türkmen alabaýlaryny köpeltmegiň milli tejribesi, itşynaslygyň gadymy usullary olaryň YUNESKO-nyň Adamzadyň maddy däl medeni mirasynyň sanawyna girizmäge mynasypdyr.

Soňky ýyllarda Aşgabatdaky golaýynda ýerleşýän gadymy Paryzdepe ýadygärliginiň çäklerinde türkmen alabaýynyň antiki döwre degişli heýkeltlikleri tapyldy. Ahal welaýatynyň Bäherden etrabyndaky Şährslym ýadygärliginde türkmen alabaýynyň Beýik Seljuklar zamanasyna degişli kerpijiň ýüzüne basylan yzlary, Gökdepe etrabyndaky Şährihaýbar ýadygärliginden “Tazy guýruk” nagşy çekilen küşe bölegi, Lebap welaýatynyň Çärjew etrabyndaky Ýasydepe ýadygärliginden türkmen alabaýynyň X asyra degişli heýkeli ýüze çykaryldy.

Mundan başga-da, nepis sungat bolan türkmen halysyna çitilýän “Güjük yzy” nagşy ylmy taýdan öwrenilip, ol baradaky maglumatlar Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň “Türkmeniň nusgalyk alabaýy” atly täze döredilen žurnalynyň ilkinji sanynda ylmy dolanyşyga girizildi.

Golaýda türkmen haly we dokma sungatynda duş gelýän gadymy nagşlaryň biri bolan «It ýatak» nagşynyň taryhy yzlary ýüze çykaryldy. Bu täsin nagşyň in gadymy nusgasynyň Gökdepe etrabyňyň çägindeki Pessejikdepe ýadygärliginde ýüze çykarylan ybadat otagynyň diwaryna çekilen suratda duş gelýändigini anyklanyldy.

Pessejikdepe arheologiýa ýadygärligi Jeýtun medeniýetine, has takygy, biziň eýýamymyzdan öňki VII-V müňýyllyklara degişlidir. Pessejikdepe dünýäniň sungaty öwreniş ylmynda diwaryň ýüzüne çekilen in gadymy awçylyk pursatyny beýan edýän nakgaş eseri bilen meşhurdyr. Hut şeýle mazmunly diwara çekilen surat eseri Türkiýäniň Çatalguýuk ýadygärliginde hem duş gelýär. Yöne Pessejikdepedäki surat eseri has gadymydyr hem-de köp reňk öwüşginliligi bilen mesaňa tapawutlanýar.

Soňra çykyş eden Türkiýe Respublikasynyň Artwin Çoruh uniwersitetiniň prorektory, weterinariýa ylmlarynyň doktory, professor Murat Kibar, “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň agzasy, hususy itşynas Mekan Gurbanguly Berdimuhamedowyň “Узбекский волкодав” tohumlaryny gorap saklamak boýunça jemgyýetiniň başlygy Akobir Şukurow, Azerbaýjan Respublikasynyň “Kawkaz itleriniň janköýerleri” jemgyýetiniň ýolbaşçysy Ilham Gazimzade Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedowyň baştutanlygynda Türkmenistanda alnyp barylýan döwlet derejesindäki milli mirasy gorap saklamaga gönükdirilen işleriň ähmiýetini nygtadylar. Merkezi edarasy Aşgabatda ýerleşýän Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň döredilmegi bu babatda möhüm waka boldy.

Mejlisde Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň prezidenti Serdar Berdimuhamedow “Ýylyň türkmen edermen alabaýy” atly medaly döretmek hakyndaky, Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasyna täze agzalary kabul etmek hakyndaky, şeýle hem Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň nobatdaky mejlisini 2022-nji ýylyň

birinji ýarymynda Aşgabat şäherinde geçirmek hakyndaky Kararlara gol çekýär.

Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň ýolbaşçysy mejlisi jemläp, hormatly Prezidentimize guramanyň netijeli işlemegine döredilen mümkinçilikler üçin hoşallyk bildirdi.

PERMANLARYŇ WE KARARLARYŇ BEÝANY

• Türkmenistanyň Prezidentiniň Permany bilen, ahalteke bedewleriniň tohumlyk we önümçilik sypatlaryny gorap saklamakda hem-de şan-şöhratyny dünýä ýaýmakda bitiren hyzmatlary, şeýle hem Türkmen bedewiniň milli baýramy mynasybetli Amerikanyň Birleşen Ştatlarynyň «Akhla-tehas» ahalteke atçylyk hojalygynyň eýesi Tito Nils Pontekorwa, Russiýa Federasiýasynyň «Gurtbil» atçylyk hojalygynyň eýesi Mariýa Walerýewna Mosara «Türkmenistanyň at gazanan atşynasy» diýen hormatly ady dakylly.

• Turkmenistanyň Prezidentiniň Permanlary bilen, Türkmen bedewiniň milli baýramy we Türkmen alabaýynyň baýramy mynasybetli ýurdumyzyň raýatlarynyň bir toparyna “Türkmenistanyň halk atşynasy”, “Türkmenistanyň at gazanan atşynasy”, “Türkmenistanyň at gazanan itşynasy” we “Türkmenistanyň ussat halypa seýsi” diýen hormatly atlary dakylly.

HALKARA HYZMATDAŞLYGY

Türkmenistan BMG-niň dürli guramalarynyň düzümine nobatdaky gezek saýlanyldy

2021-nji ýylyň 20-nji aprelinde BMG-niň Ykdysady we Durmuş Geňeşiniň (EKOSOS) nobatdaky mejlisiniň dowamynda Türkmenistan Gender deňligi meseleleri we zenanlaryň hukuklaryny hem-de mümkinçiliklerini giňeltmek boýunça edarasynyň (BMG–Zenalar) Ýerine ýetiriji geňeşiniň agzalygyna 2022-2024-nji ýyllar döwri üçin saýlanyldy. Mundan başga-da, 21-nji apreldä Şweýsariýa Konfederasiýasynyň Zenewa şäherinde geçirilen BMG-niň Ýewropa ykdysady komissiasynyň (YYK) 69-njy mejlisiniň dowamynda Türkmenistan bu guramanyň 2021-2023-nji ýyllar döwri üçin wise-başlyklygyna biragyzdan saýlanyldy.

BMG-niň YYK-nyň işiniň esasy ugurlaryna ykdysady hyzmatdaşlyk hem-de goşulyşmak, söwda, ulag, energetika, ekologiýa we daşky gurşaw, DÖM-ni durmuşa geçirmek hem-de beýlekiler degişlidir. Biziň ýurdumyz bu ugurlarda özara gatnaşyklar meselelerinde esasy orny eýelemek bilen, olaryň sazlaşykly çözgütlerini işläp düzmäge anyk goşandyny goşýar.

Türkmenistan Birleşen Milletler Guramasynyň doly hukukly agzasy bolup hem-de bu ugurda esasy halkara konwensiýalaryna goşulmak bilen, BMG–Zenalar düzüminiň Ýerine ýetiriji geňeşi boýunça yzygiderli çäreleri görýär hem-de öz üstüne alan borçnamalaryna üýtgeşiz eýerýär.

Biziň ýurdumyzda zenanlaryň öz hünär, aň-paýhas we döredijilik mümkinçiliklerini doly amala aşyryp bilmegi üçin ähli şertler döredilýär. Döwletimiz aýal-gyzlaryň hukuklarynyň goralmagyny we üpjün edilmegini kepillendirýär, enäniň we çaganyň saglygyny goramak boýunça toplumlaýyn işleri amala aşyrýar.

Türkmenistanyň ady agzalan düzümlere nobatdaky gezek saýlanylmagy Bitarap döwletimize toplan tejribesini paýlaşmaga hem-de bilelikdäki teklipleri we çözgütleri işläp taýýarlamaga hem-de kabul etmäge

gös-göni gatnaşmaga mümkinçilik berýär. Şol çözgütler halkara hyzmatdaşlygyny onuň esasy ugurlarynda pugtalandyrmaga gönükdirilendir.

TÜRKMEN BEDEWINIŇ WE ALABAÝYNYŇ ŞANYNA

Ahalteke bedewleri gözelligiň we sazlaşygyň nusgasydyr

Mary welaýat merkezinde Türkmen bedewiniň milli baýramyna bagyşlanan çäreler geçirildi.

Atçylyk sport toplumynyň çäklerinde şekillendiriş we amaly-haşam sungatynyň eserleriniň sergisi guraldy. Şeýle hem bu ýerde heýkeltaraşlaryň, halyçy gelin-gyzlaryň, zergärleriň, at esbaplaryny taýýarlaýan ussalaryň we beýlekileriň işleri bilen tanyşmak bolýar.

Toplumyň çäklerinde görkezilen milli oýunlar, ýaýbaňlandyrylan milli göreş Türkmen bedewiniň milli baýramynyň halkymyzyň gadymdan gelýän ýörelgelerine mahsus häsiýetde giňden dabaranýandygyny görkezdi.

Mary welaýat taryhy-ülkäni öwreniş muzeýiniň göçme sergisiniň gymmatlyklary bedewiň halkymyzyň tutuş taryhynyň dowamynda syrdaş bolandygyna aýdyň şaýatlyk edýär. Şol gymmatlyklaryň hatarynda 4 müň ýyl mundan ozal gadymy Marguş ýurdunyň ýaşajylarynyň taýýarlan ýönekeý heýkeltliklerinden başlap, Orta asyr döwürlerindäki ussalaryň has owadan we ajaýyp işlerine çenli keramiki at heýkeltlikleri bar.

At çapyşyklarda behişdi bedewler gaýtalanmajak gözelligini, güýç-kuwwatyny we ýyndamlygyny Marynyň atçylyk sport toplumynda görkezdiler. Stadionyň tomaşaçylar orny janköýerlerden doldy.

Ýaryş maksatnamasyna welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň bedewleriniň gatnaşmagynda ýetginjek çapyksuwarlaryň, uly ýaşly çapyksuwarlaryň hem-de halypa çapyksuwarlaryň arasynda 8 çapyşyk girizildi.

Jemleýji, 8-nji çapyşyga ýurdumyzyň ähli welaýatларыndan halypa çapyksuwarlar gatnaşdylar. Olar bu ýaryşda haýsy aty çapyp, ýaryşa gatnaşmaklaryny kesgitlemek üçin bije atyşdylar. Şunda Mary döwlet athanasynyň Kadaly diýen aty bellenen 1 müň metr aralygy 1 minut 11,1 sekuntda geçmegi başaryp, pellehana ilkinji bolup geldi.

Baýramçylyk ýaryşlarynyň ýeňijilerine dabaraly ýagdaýda gymmat bahaly baýraklar we sowgatlar gowşuryldy.

Türkmenistanyň Prezidentiniň baş baýragyna-ýeňil awtoulaga halypa çapyksuwarlaryň arasynda geçirilen jemleýji çapyşygyň ýeňijisi S. Kuljanow mynasyp boldy.

Soňra dabaralar Mary welaýat kitaphanasynyň maslahatlar zalynda dowam etdi. Bu ýerde “Türkmen bedewi we dünýäniň seýişçilik sungaty” atly XIII maslahat geçirildi.

Maslahatda bellenişi ýaly, halkymyz dünýä seçgiçilik sungatynyň deňsiz-taýsyz eserini bagyş etmek bilen birlikde, bu ajaýyp atlaryň tapawutly häsiýetlerini we genofonduny hemişe kämilleşdirmek bilen gadymy tohum atlaryň arassalygyny ýüzýyllyklaryň içinden geçirip, şu günlere getirmegi başardy.

Çykyşlarda ahalteke bedewlerimiziň dünýädäki şöhratyny täzeden dikeltmek ugrunda ägirt uly tagallalaryň milli Liderimiz Gurbanguly Berdimuhamedowa degişlidigi aýratyn nygtaldy. Döwlet Baştutanymyzyň aladalary we goldawlary bilen, milli atşynaslyk ýurdumyzyň durmuşynda mynasyp orna eýe bolup, halkymyzyň mirasyny, medeniýetini, taryhy tejribesini hem-de onuň

zähmetsöýerligini, döredijilik taýdan işjeňligini we ylhamyny özünde jemledi.

Hormatly Prezidentimiziň başlangyjy bilen 2010-njy ýylda döredilen ştab-kwartirasy Aşgabatda ýerleşýän Halkara ahalteke atçylyk assosiasıasy geçen ýyllarda dürli ýurtlaryň atşynaslary bilen hünär derejesinde gatnaşyk etmek üçin abraýly meýdança öwrüldi.

Maslahata gatnaşyjylar Diýarymyzyň atşynaslygynyň gazanan üstünlikleri bilen dünýä jemgyýetçiligini tanyşdyrmaga, özara tejribe alyşmaga hem-de daşary ýurtly kárdeşleri-assosiasıýalar we pudaklaýyn guramalar, şeýle hem hususy atşynaslar bilen özara bähbitli hyzmatdaşlygy giňeltmäge ýardam berjekdigine ynam bildirdiler.

Ganatly bedewleriň halkara bäsleşiginiň hem-de döredijilik bäsleşiginiň jemleri jemlenildi

Türkmenistanyň Prezidentiniň Ahalteke atçylyk toplumynda “Ýylyň iň owadan ahalteke bedewi” atly halkara gözelligiň bäsleşiginiň hem-de döredijilik işgärleriniň arasyndaky bäsleşigiň ýeňijilerini sylaglamak dabarasý boldy.

Ýurdumyzda her ýyl geçirilýän ahalteke bedewleriniň halkara gözelligiň bäsleşigi atşynaslyk däpleriniň ösdürilmegini höweslendirmekden, baý milli medeni mirasyň möhüm bölegi hökmünde bu bedewlere dünýä jemgyýetçiliginiň ünsüni çekmekden ybaratdyr.

Türkmenistanyň Prezidentiniň Ahalteke atçylyk toplumynyň önündäki meýdança Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasarlary, Milli Geňeşiň Halk Maslahatynyň we Mejlisiniň, harby we hukuk goraýjy edaralaryň ýolbaşçylary, welaýatlaryň we Aşgabat şäheriniň häkimleri, ministrlikleriň hem-de pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň, jemgyýetçilik guramalarynyň, köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň ýolbaşçylary ýygnaýdylar. Dabara şeýle hem şu günler sarpalanylýan, belli atşynaslar gatnaşdylar.

Dabaranyň çäklerinde özläriniň işine uly üns berýändiginiň nyşany hökmünde, şeýle hem Türkmen bedewiniň milli baýramy mynasybetli ýurdumyzyň ähli atşynaslarynyň adyndan hormatly Prezidentimize näýbaşy ahalteke bedewleri sowgat berildi. Wise-premyer, Ýokary gözegçilik edarasynyň başlygy, Halkara ahalteke atçylyk assosiasıasynyň hem-de Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasıasynyň prezidenti Serdar Berdimuhamedowdan ajaýyp bedewleri kabul etmegini haýyş edýärler.

Ahal welaýatynyň zähmetkeşleriniň adyndan Oguzkent atly bedew, Balkan welaýatyndan Deňiz diýen at, Daşoguz welaýatyndan Gyrbedew atly bedew, Lebap welaýatyndan Köýtendag diýen at, Mary welaýatyndan Murgap atly bedew, Aşgabat şäherinden bolsa Akşäher atly bedew sowgat berildi.

Ýurdumyzyň harby we hukuk goraýjy edaralarynyň adyndan ýene-de bir ajaýyp Beýikdag atly bedew sowgat berildi.

Diýarymyzyň ähli atşynaslarynyň adyndan milli Liderimize 2018-nji ýylda doglan, Hanbegler we Okgyzyň nesli bolan hem-de Gaplaňyň nesil ugruna degişli ajaýyp Hankerwen atly mele bedew sowgat berildi.

Wise-premyer, Ýokary gözegçilik edarasynyň başlygy, Halkara ahalteke atçylyk assosiasıasynyň hem-de Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasıasynyň prezidenti Serdar Berdimuhamedow dabara gatnaşýan welaýatlaryň ýaşullularyna hem-de atşynaslara tüýs ýürekden minnetdarlyk bildirdi. Olar hormatly Prezidentimize ajaýyp ahalteke bedewlerini sowgat berdiler.

Hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedowyň düýbünü tutan asylyly däbine eýerip,

S.Berdimuhamedow döwlet Baştutanymyza ýurdumyzyň atşynaslary tarapyndan sowgat berlen Hankerwen atly bedewiň boýnuna enesi Ogulabat eje tarapyndan dokalan döp bolan alajany dakdy.

Soňra wise-premyer, Ýokary gözegçilik edarasynyň başlygy, Halkara ahalteke atçylyk assosiasiýasynyň hem-de Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiýasynyň prezidenti Serdar Berdimuhamedow at üstünde çapuw ýodaşy boýunça gezim edip, bedewi synap gördi.

“Ýylyň iň owadan ahalteke bedewi” atly halkara bäsleşiginiň jemleýji tapgyryna saýlanyp alnan ahalteke bedewleriniň iň gowularynyň onusy syn ediş meýdançasyna çykaryldy.

Olaryň her birini eminleriň önünden geçirýärler. Birinji gezek at esbapsyz, ikinji gezek bolsa doly esbaplara hem-de şaý-seplere beslenen bedewleri geçirýärler.

Bäsleşigiň düzgünine laýyklykda, bedewleriň ählisi tertip boýunça emin agzalaryna we tomaşaçylara görkezildi: olaryň ady, ýaşı, nesil ugry, eýesi barada maglumatlar berilýär. Bäsleşigiň jemleýji tapgyryna meşhur atlaryň tohumyny dowam etdirýän bedewler çykýar.

Ganatly atlaryň köpsanly muşdaklary ajaýyp ahalteke bedewleriniň nesilleriniň haýran galdyryjy gözelligine hem-de syratlylygyna baha bermäge mümkinçilik aldylar.

Atlar özleriniň ajaýyp syna gurluşy bilen nepis gözelliglerini hem-de başarnyklaryny, ähli agzalarynyň sazlaşykly hereketlerini görkezdiler. Hakykatdan-da, arassa ganly bedew ussat seýisleriň zehininden dörän hakyky hazynadyr.

Soňra bu ýerde ahalteke atlarynyň gözelligini şekillendiriş we amaly-haşam sungatynyň eserlerinde suratkeşleriň, heýkeltaraşlaryň, halyçylaryň, fotosuratçylaryň, neşirýat işgärleriniň, dizaýnerleriň, teleoperatorlaryň arasynda ygylan edilen döredijilik bäsleşiginiň ýeňijileriniň atlary ygylan edildi. Şol bäsleşigiň esasy maksady bu düşbi we owadan bedewleriň türkmen halkynyň durmuşynda eýeleýän ornuny beýan etmekden ybaratdyr.

Bäsleşige hödürlenen iň gowy işler degişli ugurlara – iň nepis haly, türkmen bedewiniň naýbaşy şaý-sepi, bezeg lybaslary, türkmen bedewiniň iň gowy surat we heýkel eseri, iň gowy neşir önümleri, iň gowy telewizion görnüşler ugry boýunça seçilip alyndy.

Hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedowyň adyndan bäsleşigiň ýeňijilerine – türkmen bedewiniň şekili çitilen iň nepis haly – “Behişdi bedew” atly eseri üçin Aşgabat çeper halyçylyk kärhanasynyň önümçilik we hil boýunça hünärmeni G.Orazowa, türkmen bedewiniň naýbaşy şaý-sepi, bezeg lybaslary – “Garlawaç-at şaý-sep toplumu” atly eseri üçin Aşgabat şäheriniň ýöriteleşdirilen 42-nji orta mekdebiniň surat we çyzuw mugallymy E.Annaberdiýewa, türkmen bedewiniň iň gowy surat eseri – “Türkmen toýy” atly nakgaş eseri üçin Döwlet çeperçilik akademiýasynyň şekillendiriş sungaty fakultetiniň nakgaşlyk kafedrasynyň başinji ýyl talyby Ş.Orazlyýewe “Tolkun” telewizory we şahadatnama gowşuryldy.

Şeýle hem döwlet Baştutanymyzyň adyndan türkmen bedewiniň iň gowy heýkeli – «Türkmenistan - parahatçylygyň we ynanyşmagyň Watany» atly heýkel eseri üçin Döwlet çeperçilik akademiýasynyň şekillendiriş sungaty fakultetiniň heýkeltaraşlyk kafedrasynyň mugallymy M.Hojainowa, türkmen bedewiniň keşbi ýerleşdirilen iň gowy neşir önümi – “Türkmeniň uçar ganaty” atly fotoişleri üçin Döwlet habarlar agentliginiň fotohabarçysy M.Rozyýewe, türkmen bedewiniň gözelligini açyp görkezýän iň gowy telewizion görnüşler – “Türkmen bedewi” atly wideoşekili üçin

Telewideniýe, radiogepleşikler we kinematografiýa baradaky döwlet komitetiniň “Altyn asyr: Türkmenistan” teleradioaýlymynyň “Watan” habarlar bölüminiň teleoperatorlar toparynyň teleoperatory B.Ramazanowa baýraklar gowşuryldy.

Abraýly eminler toparynyň çözgüdi bilen “Ýylyň iň owadan ahalteke bedewi” atly halkara bäsleşigiň ýeňijisi diýlip, 2021-nji ýylyň iň owadan ahalteke bedewi diýen ada Türkmenistanyň Prezidentiniň Ahalteke atçylyk toplumynyň Ary we Altynbaş diýen bedewleriniň neslinden hem-de meşhur Skak diýen atyň nesil ugruna degişli Aýgytly diýen bedewi mynasyp boldy.

“Ýylyň iň owadan ahalteke bedewi” atly halkara bäsleşigiň ýeňijisine milli Liderimiz Gurbanguly Berdimuhamedowyň baş baýragy – “Lexus” awtoulagy, göçme kubok hem-de diplom gowşuryldy.

Dabarynyň ahyrynda sungat ussatlary çykyş etdiler.

Halkara ahalteke atçylyk toplumynda baýramçylyk dabaralary

25-nji aprelde Türkmenistanda ilkinji gezek Türkmen alabaýynyň baýramy bilen bilelikde Türkmen bedewiniň milli baýramy giň gerim bilen belenildi.

Halkara ahalteke atçylyk sport toplumu bu günki baýramçylyk dabaralarynyň başlanýan ýerine öwrüldi. Bu ýerde ýelden ýüwürük türkmen bedewleriniň gatnaşmagynda halk arasynda iň meşhur bäsleşikleriň biri – baýramçylyk at çapyşyklary guraldy.

Ir bilen Halkara ahalteke atçylyk sport toplumynyň ýanynda ählumumy ruhubelentlik we baýramçylyk ýagdaýy emele geldi. Bu ýere Milli Geňeşiň Mejlisiniň we Halk Maslahatynyň ýolbaşçylary, Türkmenistanyň hökümet agzalary, harby we hukuk goraýjy edaralaryň, ministrlikleriň we pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň ýolbaşçylary, jemgyýetçilik guramalarynyň, köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň wekilleri hem-de köpsanly myhmanlar ýygnaýdylar.

Toplumyň çägene barýan ýoluň ugrunda ahalteke bedewleriniň ajaýyp gözelligini beýan edýän şekillendiriş we amaly-haşam sungatynyň eserleriniň, fotosuratlaryň uly sergisi guraldy.

Medeniýet işgärleri baýramçylyk mynasybetli döredijilik sowgadyny taýýarladylar.

Sirk sungatynyň Bütindünýä festiwallarynda hem-de iri halkara bäsleşiklerinde gazanan ýeňişleri bilen meşhur bolan «Galkynyş» milli at üstündäki oýunlar topary öz ussatlygyny we sungatyny görkezdi.

Münberler tomaşaçylardan doly. Bu ýere ministrlikleriň we pudaklaýyn dolandyryş edaralarynyň, jemgyýetçilik guramalarynyň wekilleri, hormatly ýaşulular we atçylyk pudagyň işgärleri, köpçülikleýin habar beriş serişdeleriniň wekilleri, at çapyşyklarynyň köpsanly muşdaklary ýygnaýdylar.

Dürli aralyklarda geçirilen at çapyşyklarynyň jemi ýedisi bolup, şolaryň her birine ýyndam bedewler gatnaşyp, iň gowy sport häsiýetlerini görkezdiler.

1200 metr aralyga geçirilen birinji at çapyşyga goşulan bedewleriň ýaryşyna badalga berlen pursadyndan tomaşaçylaryň şowhunlary al-asmana göterildi. Bu ýaryşda bedewler maliýe-ykdysady toplumynyň “Polatly” baýragyny almak ugrunda ýaryşdylar.

Çapyksuwar B.Kulyýewiň çapan Türkmenistanyň Prezidentiniň ahalteke atçylyk toplumynyň Gutly diýen gara aty pellehana ilkinji bolup geldi. Ol bu aralygy 1 minut 19,9 sekuntda geçmegi başardy.

Ikinci çapyşyk hem 1200 metr aralyga geçirildi. Nebitgaz toplumynyň “Meleguş” baýragy ugrundaky bu ýaryşda iň gowy wagty Içeri işler ministrligine degişli

Garabatyr diýen gurt mele at görkezdi. Ussat çapyksuwar Ö.Ýalkabowyň çapan bu bedewi bellenen aralygy 1 minut 19,2 sekuntta geçdi.

Söwda toplumynyň “Gelşikli” baýragy ugrundaky üçünjü çapyşykda bedewler 1200 metr aralyga güýç synanyşdylar. Şunda Türkmenistanyň Prezidentiniň ahalteke atçylyk toplumyna degişli Tejen diýen dor at pellehanadan ilkinji bolup geçdi. Çapyksuwar S.Çaryýewiň çapan bu aty 1 minut 19,2 sekunt wagty görkezdi.

Ulag-aragatnaşyk toplumynyň “Ýanardag” baýragy ugrundaky çapyşyk hem 1200 metr aralyga geçirildi. Türkmenistanyň Nebitgaz toplumynyň Bäherden atçylyk hojalygyna degişli Gyzlarym diýen dor bedew pellehana ilkinji geldi. Çapyksuwar A.Örazdurdyýewiň çapan bedewi bellenen aralygy 1 minut 19 sekuntta geçmegi başardy.

Gurluşyk-senagat toplumynyň “Pereň” baýragyny almak ugrundaky 1400 metr aralyga güýç synanyşan bedewleriň başynjy çapyşygynda Türkmenistanyň Prezidentiniň ahalteke atçylyk toplumyna degişli Kararym diýen dor at ýeňiji boldy. Onuň netijesi 1 minut 33 sekunt, çapyksuwarly N.Agamyradow.

Altynjy çapyşyga obasenagat toplumynyň “Garader” baýragy goýuldy. Bu ýaryşda S.A.Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk uniwersitetine degişli Ülker diýen dor at birinji orny eýeledi. Çapyksuwar B.Berdimuhammedowyň çapan bedewi 1400 metr aralygy 1 minut 29,1 sekuntta geçdi.

Jemleýji ýedinji toý çapyşygynda Türkmenistanyň Prezidenti Gurbanguly Berdimuhammedowyň baş baýragy – “Akhan” göçme kubogy ugrunda dartgynly ýaryş boldy. 1400 metr aralyga guralan bu ýaryşda Türkmenistanyň Prezidentiniň ahalteke atçylyk toplumyna degişli Bezirgen diýen ak-ýal mele at pellehanadan birinji bolup geçdi. Ussat çapyksuwar B.Agamyradowyň çapan bu bedewi 1 minut 32,2 sekunt wagty görkezdi.

Şeýle hem ozal geçirilen uzak aralyga atly ýöriş boýunça ýaryşyň hem-de konkur boýunça bäsleşigiň ýeňijileri we baýrak eýeleri yglan edildi. Türkmenistanyň Prezidentiniň Ahalteke atçylyk toplumyna degişli bolan Dorbedew diýen dor at bilen bilelikde çapyksuwar H.Toýlyýew ýaryşyň ýeňijisi diýlip yglan edildi. Ol in oňat görkezijini – 2 sagat 52 minut 46 sekunt wagty görkezdi. Barha meşhurlyga eýe bolýan sportuň atly görnüşi bolan konkur boýunça ýaryşlarda Milli atly sport merkeziniň Altynhan diýen aty türgeni Ý.Garajaýew bilen birinji orny eýeledi.

Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň täze düzümläýin desgalarynyň açylyşy

Paýtagtymyza Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň toplumynyň açylyş dabarasy boldy, şeýle hem teleköpri arkaly Ahal welaýatyndaky Karantin merkeziniň hem-de Balkan, Daşoguz, Lebap, Mary welaýatlarında we Aşgabat şäherinde gurlan merkezleriň – döwlet Baştutanymyzyň başlangyjy bilen gurlan türkmen alabaýynyň merkezleriniň açylyş dabaralary geçirildi.

Ministrler Kabinetiniň Başlygynyň orunbasary, Halkara ahalteke atçylyk assosiasiasynyň hem-de Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň ýolbaşçysy Serdar Berdimuhammedow dabaraly ýagdaýda toý bagyny kesip desgany açdy.

Başlangyjy günlerinde Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň toplumynyň “Alberk OA

Academy” halkara guramasy tarapyndan Laýyklyk standartyna görä Hil Dolandyryş ulgamyny hem-de Daşky Gurşawyň Dolandyryş Ulgamyny ýerine ýetirýän we berjaý edýän edara hökmünde bellige alnandygyny hem-de itleri ösdürip ýetşdirmek boýunça ISO 9001:2015 we ISO 14001:2015 talaplaryna laýyklykda ýörite şahadatnamalara mynasyp bolandygyny bellemek gerek.

Toplumyň çäginde dolandyryş binasy, işgärler üçin bina, barlag-goýberiş nokady, dynç almak üçin ýer göz önünde tutuldy.

Şeýle hem it ýatagynyň hojalyk binalarynyň ikisi hem-de her biri 20 orunlyk ithanalar, itleri naharlamak üçin kömekçi jaýlar, weterinar gullugynyň bölümleri we izolýator üçin bina guruldy. Elbetde, itleriň saklanýan jaýlarynda arassaçylygyň ähli çäreleri berjaý edildi.

Bulardan başga-da, itleri gezdirmek, şeýle hem görkezme çykyşlary üçin 1 müň orunlyk tomaşaçy münberi bolan ýörite meýdança guruldy. Onuň golaýynda türgenleşik meýdançasyny bar, onda itlere baş öwretmek we tälim bermek üçin niýetlenen päsgelçilikler zolagy göz önünde tutuldy. Awtoulaglar üçin duralgalar, şol sanda itleri daşamak üçin ýöriteleşdirilen awtoulaglara niýetlenen duralgalar, tehniki we beýleki kömekçi desgalar bar.

Toplumyň wezipesine itleriň howpsuzlygyny we oňaýly saklanmagyny üpjün etmek, onuň gaçmak ýa-da oňa şikes ýetmek mümkinçiliginiň önüni almak, weterinar tarapyndan gözegçilik etmek we weterinar kömegini bermek, zerur bolan halatynda itleri öz wagtynda naharlamak, arassa howada gezdirmek, sanitariýa-arassaçylyk kadalaryny berjaý etmek işleri girýär.

Dabara gatnaşyjylara wise-premyer, Halkara ahalteke atçylyk assosiasiasynyň hem-de Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň ýolbaşçysy Serdar Berdimuhammedow gutlag sözi bilen ýüzlenip, hemmeleri şanly wakalar bilen gutlady.

Şunuň bilen baglylykda, döwrebap toplumyň we merkezleriň ulanmaga berilmeginiň ýurdumyza türkmen alabaýlarynyň baş sanyny köpeltmäge, tohumçylyk işlerini alyp barmaga we gadymy nesil ugurlaryny dikeltmäge hem-de türkmen alabaý itleriniň arasynda halkara derejesinde sergileri we bäsleşikleri geçirmäge doly mümkinçilik berjekdigine hem-de işynaslarymyzyň işlerini döwrebap derejede alyp barmaga Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň işini halkara derejesinde täzeçe guramaga we ösdürmäge mümkinçilikleri döretjekdigine ynam bildirildi.

S.Berdimuhammedow bu ýere ýygananlary şu günki wakalar bilen gutlap, hormatly Prezidentimize türkmen alabaýlarynyň şan-şöhratyny halkara derejesinde has-da belende galdyrmak hem-de milli gymmatlyklarymyzy gorap saklamak ugrunda döredýän mümkinçilikleri üçin ýurdumyzyň işynaslarynyň adyndan tüýs ýürekden hoşallyk bildirdi.

Soňra Ahal welaýatyndaky Karantin merkeziniň hem-de Balkan, Daşoguz, Lebap, Mary welaýatlarında we Aşgabat şäherinde gurlan tohumçylyk merkezleriň açylyş dabaralaryna gatnaşyjylary birleşdiren teleköpri geçirildi.

Teleköprü ilkinji bolup, Ahal welaýaty çykýar. Şu günki çäreler mynasybetli gutlaglardan soň, türkmen alabaýlarynyň Karantin merkeziniň açylyş dabarasy boldy.

Onuň çägi birnäçe zolaklara bölünýär. Bu ýerde degişli desgalar toplumy ýerleşdirildi.

Türkmenistanyň Prezidentiniň degişli Kararyna laýyklykda, Ahal welaýatynda gurlan Karantin merkezi şeýle desgalarla bildirilýän ähli talaplara kybap gelýär. Bu ýerde itleri saklamak we ösdürmek üçin oňaýly şertler döredildi.

Soňra Balkan, Daşoguz, Lebap, Mary welaýatlary we Aşgabat şäheri yzygiderlilikde wideoaragatnaşyga çykýarlar, olarda türkmen alabaý itleriniň merkezleriniň açylyş dabaralary bolup geçýär.

Her täze desganyň umumy meýdany 1 gektara deň bolup, şolarda sergi meýdançalary, münberler, işgärler üçin dolandyryş binalary, it ýatagynyň hojalyk binalary, 2-6 aýlyk güjükleri saklamak üçin ýerler, ithanalar hem-de itleri ýuwmak üçin hammamlar, weterinar hyzmaty we izolýator nokatlary ýerleşdirildi.

Bu ýerde alabaýlaryň tohumçylyk işine, olarda häsiýetli aýratynlyklary ýüze çykarmaga we berkitmäge ähli talaplar göz önünde tutuldy, şeýle hem seçgiçileriň, itşynaslaryň, zootehnikleriň, weterinarlaryň we beýleki hünärmenleriň netijeli işlemegi üçin şertler döredildi.

“Ýylyň türkmen edermen alabaýy” halkara bäsleşiginiň we ugurdaş döredijilik bäsleşiginiň netijeleri dabaraly ýagdaýda jemlenildi

Halkara “Türkmen alabaý itleri” assosiasiasynyň täze binalar toplumynda ilkinji gezek köpöwüşginli baýramçylyk çäresi – “Ýylyň türkmen edermen alabaýy” halkara bäsleşiginiň jemleýji tapgyry hem-de türkmen alabaýynyň hormatyna guralan döredijilik bäsleşiginiň jemlerini jemlemek dabarasy geçirildi.

Hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedowyň başlangyjy bilen hem-de degişli Permanyna laýyklykda ygylan edilen döredijilik bäsleşigi halyçy gelin-gyzlary, heýkeltaraşlary, fotosuratçylary, neşirýat işiniň hünärmenlerini we teleoperatorlary has-da işjeňleşdirdi hem-de türkmenleriň wepaly dostlary bolan alabaýlara bagyşlanan birnäçe gyzykly döredijilik işlerini hödürlemäge mümkinçilik berdi. Bäsleşigiň baş maksady türkmen halkynyň durmuşynda bu gaýduwsyz we akylyly itniň eýeleýän ornuny görkezmekden ybaratdyr.

Bu ýerde alabaý köp dürli görnüşlerde: rahatlygynda we hereketde, owadan tebigy görnüşleriň önünde, bahar ýaýlalarynyň arasynda, awçylygyň dartgynly pursatlarynda, oba durmuşynda, halk döredijileriniň keşbinde, çagalaryň ýanynda we olaryň goraýan sürüleri bilen... görkezildi.

Alabaýyň güýç we çydamlylyk, ygtybarlylyk hem-de gaýduwsyzlyk, eýesine wepalylyk we ynamlylyk, onuň bilen şatlygyny hem-de gynanjyny paýlaşmaga taýýarlyk, maşgala agzalarynyň ählisine hoşniýetli garaýyş ýaly ajaýyp häsiýetleri çeper görnüşde beýan edildi.

Alabaýlar tebigatyň görnüşleri şekillendirilen halylarda, zergärçilik bezeglerinde, nagysly keramikada, metalda we daşda, agaçda we beýleki serişdelerde şekillendirildi. Alabaý şekillendirilen sowgatlyk önümler, ajaýyp foto işler dürli görnüşlerde görkezildi. Şunda her bir eser öz öwüşginini, doly täsinligi hem-de bu gaýduwsyz we edermen ite bolan hormat bilen tapawutlandy.

Bäsleşige meşhur ussatlar bilen birlikde, bu işlere täze başlaýan ýaşlar hem gatnaşdylar. Iň oňat işler görnüşlere laýyklykda saýlanyp alyndy.

Döredijilik bäsleşiginiň ýeňijilerini sylaglamak dabarasynyň önüsyndasynda bolsa, özüneçekiji bäsleşik geçirilip, ol ajaýyp tohum itleriň iň oňat häsiýetlerini görkezmäge mümkinçilik berdi.

Syn ediş meýdançasyna ýurdumyzyň dürli künjeklerinden deslapky tapgyrlarda saýlanyp alnan iň oňat alabaýlaryň onusy çykaryldy.

Tohum itleriniň her bir wekili: ady, ýaşı, nesil şejeresi baradaky maglumaty, eýesi bilen tanyşdyrylyp, eminlere we tomaşaçylara görkezilýär. Jemleýji tapgyra çykanlaryň ählisi meşhur ata-babalaryndan gözbaş alýan ol ýa-da beýleki nesil

ugruny dowam edýär hem-de janköýerleriň köpsanlysy arassa ganly alabaýlara häsiýetli bolan alamatlara baha berip bildiler.

Hakyky alabaýyň daş keşbi birsydyrgynlygy, sazlaşykly we deň ölçegli gurluşy bilen haýran galdyrýar. Tohum itleriň aýdyňlyk bilen ýüze çykýan alamatlary– kellesiniň uly, boýunynyň kuwwatly, döşüniň giň, aýak uçlarynyň berk, biliniň güýçli bolýandygyndan we oňat ösen dem alyş ulgamyndan ybaratdyr. Ol asyly hereketleri, ynamdarlygy we rahatlygy bilen haýran galdyrýar.

Milli itşynaslygyň iň oňat dăplerini ösdürmegi höweslendirmegi maksat edinýän şu bäsleşik bu tohum itleriň köpeldilmegi, arassa ganlylygynyň saklanylmagy, dünýäde wagyz edilmegi bilen baglanyşykly usullary ylmy esasa kämilleşdirmäge täze itergi bermäge gönükdirilendir.

Itleriň bu ajaýyp tohumlarynyň köpsanly janköýerleri olaryň täsin daş keşbi bilen birlikde, bäsleşigiň dowamynda ýüze çykaran edermenligine we başarnygyna baha berdiler. Kinologyň iti päsgelçiliklerden geçmegine gönükdirmeginde jemlenýär. Şol päsgelçiliklerden geçilende, tizlik we takyklyk göz önünde tutulýar. Bäsleşige gatnaşýan alabaýlaryň önünde anyk wezipeler, şol sanda birnäçe gurallardan ybarat bolan päsgelçiliklerden aşmak boýunça wezipeler goýuldy.

Bäsleşikleriň netijelerini jemlemegiň hem-de düzümine uly tejribeli we bilimli degişli hünärmenler giren abraýly eminler toparynyň çözgüdini ygylan etmegiň wagty geldi.

“Türkmenhaly” döwlet birleşiginiň önümçiligi guramak bölüminiň baş hünärmen-suratkeşi A. Gulberdiýewe “Türkmen alabaýy” atly haly eseri üçin; Türkmenistanyň Döwlet çeperçilik akademiýasynyň şekillendiriş sungaty fakultetiniň grafika kafedrasynyň 5-nji ýyl talyby B.Baýramowa “Türkmen alabaýy” atly nakgaş eseri üçin; Döwlet çeperçilik akademiýasynyň şekillendiriş sungaty fakultetiniň heýkeltaraşlyk kafedrasynyň müdiri P.Mämiýewe “Türkmen alabaýy” atly heýkel eseri üçin; Türkmen döwlet neşirýat gullugynyň Metbugat merkeziniň çapdan önünçä işleri ýerine ýetirýän sehiniň kompýuter operatory, suratçy dizaýner B.Mämmetgurbanowa “Türkmenistanyň Prezidenti Gurbanguly Berdimuhamedowyň “Türkmen alabaýy” kitabynyň bezeg işleri üçin; Türkmenistanyň Telewideniýe, radiogepleşikler we kinematografiýa baradaky döwlet komitetiniň Oguz han adyndaky “Türkmenfilm” birleşiginiň önümçilik bölüminiň çeper filmleriň ýokary derejeli goýuýjy-kinooperatory D.Hudaýberdiýewe “Türkmen alabaýy” atly wideoşekili üçin Türkmenistanyň Prezidentiniň adyndan gymmat bahaly sowgat we şahadatnama gowşuryldy.

«Ýylyň türkmen edermen alabaýy» diýen derejä Döwlet serhet gullugyna degişli Akhan atly türkmen alabaýy mynasyp boldy.

Halkara bäsleşiginiň ýeňijisine Türkmenistanyň Prezidentiniň Baş baýragy bolan ýeňil awtoulagyň açary, ýörite medal, göçme kubok we diplom gowşurylýar.

Ýurdumyzda ilkinji gezek bellenilýän Türkmen alabaýynyň baýramy mynasybetli hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedowa ýurdumyzyň itşynaslarynyň adyndan Akbaş atly alabaýyň güjügi sowgat berildi.

SAGLYGY GORAÝYŞ

Ygtybarly immunizasiýa ulgamy adamlaryň saglygynyň kepillidir

Türkmenistanda, köp ýurtlarda bolşy ýaly, 26-njy aprelde 2-nji maý aralygynda Bütindünýä immunizasiýa

hepdeligi belleniýär. Çäräniň maksady sanjym arkaly önüni alşyň ähmiýeti barada ilatyň habarly bolmagyny gazanmakdan, immunizasiýa sowatly hem-de ynamly garaýşy kemala getirmekden ybaratdyr.

Immunizasiýa hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedow tarapyndan başy başlanan “Saglyk” Döwlet maksatnamasyny durmuşa geçirmegiň strategiki ugurlarynyň biridir. Şol maksatnamanyň möhüm ugurlary ilatyň saglygyny düýpli gowulandyrmakda we raýatlaryň ortaça ömür dowamlylygyny uzaltmakda hem-de halkara ölçeglerine kybap gelyän lukmançylyk hyzmatlaryny hödürlemekde jemlenýär.

Türkmenistanyň ilaty ýokanç kesellerden goramak ugunda sanjymlar tölegsiz esasa amala aşyrylýan ilkinji we ýeke-täk ýurt bolup durýandygyny bellemek gerek.

Ýurdumyzda immunizasiýa bilen gurşamagyň ýokary derejesi saklanylýar. Munuň subutnamasy hökmünde döwlet tarapyndan maliýeleşdirilýän degişli Milli maksatnamanyň çäklerinde çagalaryň immunizasiýasynyň ýokary görkezijileriniň saklanylýandygy üçin Saglygy goraýyş we derman senagaty ministrliginiň alyp barýan işi göz önünde tutulyp, Türkmenistanyň Hökümetine 2019-njy ýylyň iýul ayında gowşurylan UNICEF-iň Şahadatnamasyny bellemek bolar. Bu maksatnamanyň üstünlikli durmuşa geçirilmegine Türkmenistanyň Döwlet önüni alyş epidemiologiýa gullugynyň jemgyýetçilik saglygy we iýmit merkeziniň düzüminde halkara ölçeglerine kybap gelyän sanjymlaryň hem-de beýleki immunobiologiýa serişdeleriniň döwrebap ammarynyň döredilmegi hem ýardam berýär.

Immuno önüni alyş we olara ilatyň işjeň gatnaşmagy boýunça çäreleriň guramaçylykly geçirilmeginiň hem-de arassaçylyk we epidemiýa garşy toplumlaýyn çäreleriň güýçlendirilmeginiň netijesinde ýurdumyzyň çäklerinde poliomielit, gökbogma, täjijhoraz, bürmek, gyzamyk, gyzylja ýaly ýokanç keseller ýok edildi ýa-da seýrek ýagdaýlar görnüşinde bellige alynýar.

Şeýle hem 1997-nji ýyldan bäri ýurdumyzda ýiti ysmaz poliomielitiň bellige alynmaýandygyny, 2002-nji ýylda bolsa BSGG-niň Ýewropa sebiti tarapyndan Türkmenistana poliomielitden azat ýurt hökmünde şahadatnamanyň gowşurylandygyny ýatlap geçmek gerek.

2019-njy ýyldan başlap, önüni alyş sanjymlarynyň tertipnamasy keselleriň 14-sine garşy sanjymlary geçirmegi göz önünde tutýar hem-de ýene-de 3 sany, ýagny pnevmokokk ýokanjyna, rotawirus ýokanjyna, ýokançly sary getirmäniň A görnüşine garşy täze sanjymlar girizildi.

Mundan başga-da, immunizasiýa Diýarymyzyň saglygy goraýyş ulgamynda, şol sanda sary getirme ýokanjyna garşy göreşmekde, ýetginjekleriň saglygyny goramak hem-de çaganyň dogulmagyna çenli we täze doglan çagalara kömek bermegiň hilini ýokarlandyrmak üçin şertleri üpjün etmekde ileri tutulýan beýleki maksatlara ýetmek ugunda esasy strategiýanyň biri bolup durýar.

Immunizasiýa hepdeliginiň çäklerinde geçirilýän metbugat maslahatlarynyň, ugurdaş mazmunly tegelek stollaryň, tele we radio gepleşikleriň dowamynda immuno önüni alşyň möhüm wezipeleri ara alnyp maslahatlaşylýar. Saglyk öýlerinde immuno önüni alşyň möhümdigi we zerurlygy barada ilaty habarly etmek boýunça maslahat beriş otaglary hem-de degişli telefon nokatlary işleýär. Önüni alyş sanjymlarynyň tertibine laýyklykda, çagalara sanjym etmek işleri geçirilýär. Saglygy goraýyş işgärleriniň hem-de degişli hünär ugurly okuw mekdepleriniň talyplarynyň arasynda immunizasiýa meselelerine bagyşlanan ugurdaş bäsleşikler guralýar.

Bütindünýä Saglygy Goraýyş Guramasynyň Ýewropa sebitiniň başlangyjy bilen 2005-nji ýyldan bäri geçirilýän Bütindünýä immunizasiýa hepdeligi keselleri önünden duýdurmak, her bir adamyň ömrüni goramak maksady bilen, ilata sanjym etmegiň ägirt uly ähmiýetine akyl ýetirmäge gönükdirilendir.

BIRŽA TÄZELIKLERI

Geçen hepdede Türkmenistanyň Döwlet haryt-çig mal biržasynyň söwdalarynda geleşikleriň 160-sy hasaba alyndy.

Daşary ýurt walýutasyna Owganystanyň telekeçileri Türkmenbaşydaky nebiti gaýtadan işleýän zawodlar toplumynda öndürilen awtobenzini we awiakerosini, şeýle hem “Türkmengaz” döwlet konserninde öndürilen ECO-93 kysymly awtobenzini satyn aldylar.

Mundan başga-da, Owganystanyň, Ermenistanyň, Gyrgyzystanyň telekeçileri daşary ýurt puluna reňksiz aýnany, nah ýüplügi, boýalan tüýjümek önümleri satyn aldylar. Geleşikleriň bahasy ABŞ-nyň 29 million 826 müň dollaryndan gowrak boldy.

Hytaýyň işewür toparlarynyň wekilleri 3 million 960 müň manatlyk saryja goýnunyň ýüňüni satyn aldylar.

Ýurdumyzyň işewürleri içerki bazar üçin Türkmenbaşydaky nebiti gaýtadan işleýän zawodlar toplumynda öndürilen polipropileni, gaplaýyş plýonkasyny, şeýle hem el halylary, pagta lintini satyn aldylar. Geleşikleriň bahasy 48 million 626 müň manatlykdan gowrak boldy.

HIMIKI ARASSALAÝYŞ HYZMATLARY DRY CLEANERS & LAUNDRY ХИМЧИСТКА И ПРАЧЕЧНАЯ

Нам 6 лет!

С нами Вы идеальны!

**ХИМЧИСТКА, АКВАЧИСТКА, СТИРКА И ГЛАЖКА
ВСЕХ ВИДОВ ОДЕЖДЫ И ТЕКСТИЛЯ, КОЖИ И МЕХА,
ЧИСТКА ОБУВИ, СУМОК, ЧЕМОДАНОВ, КОЛЯСОК,
ЧИСТКА МЕБЕЛИ И КОВРОВ,
УБОРКА ПОМЕЩЕНИЙ, ОЗОНИРОВАНИЕ,
СТИРКА ЗАНАВЕСЕЙ И ШТОР С УСЛУГОЙ
«САМИ СНИМЕМ И ПОВЕСИМ»**

Уборка помещений

Чистка мебели

"Joşgun" SM, Bitarap
Türkmenistan ş. 108

Taslama köçesi, M3
(uniwersitetiň garşysy)

@mayam.co

info@mayam.co

www.mayam.co

+993 12 218952

+993 63 609 222

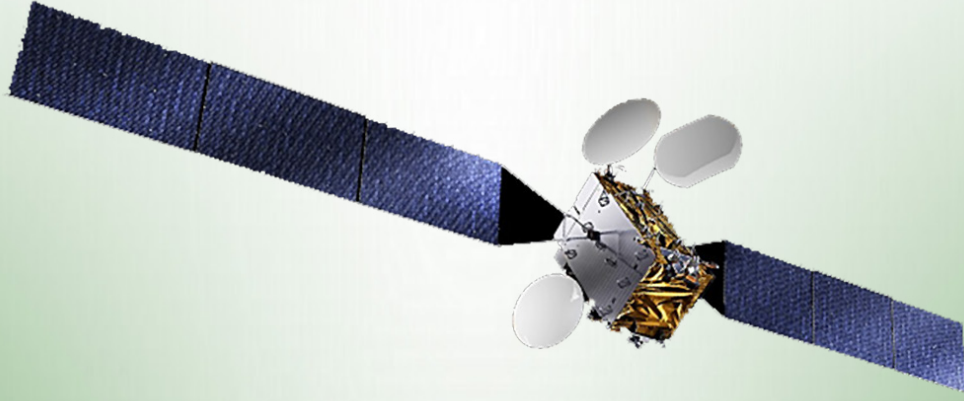
**ELTMESI GETIRMESI MUGT!
БЕСПЛАТНО ЗАБЕРЕМ И ПРИВЕЗЕМ!**

Чистка ковров

TürkmenÄlem52.0E

CJSC Turkmen hemrasy provides telecom operators, TV and radio companies and other participants in the satellite communications market with access to the capacity of the space segment and offers the following services:

- **FSS Teleport based on NewTec Dialog HUB**
 - **VSAT (Very Small Aperture Terminal)**
 - **Broadband internet access**
 - **Access to the corporate network**
 - **DTH Broadcast (SCPC and MCPC)**
 - **DSNG and etc.**

Contacts:

E-mail: info.turkmenhemrasy@online.tm

Tel: +99312 92 18 36

Fax: +99312 92 18 31